

Bölüm 1: Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğü (15 Soru)

1. Anayasamıza göre vatandaşların yerleşme hürriyeti hangi istisnai durumlarda ve hangi haklı gerekçelerle kısıtlanabilir? Örneklerle açıklayınız.
2. Devletin çarpık kentleşmeyi (gecekondulaşmayı) önlemek amacıyla bazı bölgelere yerleşimi yasaklaması, Anayasa'nın hangi ilkesine (kamu yararına) dayanmaktadır?
3. Savaş, terör tehdidi veya ağır doğal afetler (deprem, sel) yaşandığında devletin belirli bölgeleri sivil yerleşime ve giriş-çıkışlara kapatmasının vatandaşlar açısından önemini değerlendiriniz.
4. Sit alanlarının (tarihi antik kentler veya millî parkların) korunması amacıyla bu bölgelere ev yapılmasının (yerleşimin) yasaklanmasının kültürel ve doğal mirasımıza katkısı nedir?
5. Salgın hastalıkların (Ebola, Covid-19 vb.) hızla yayıldığı dönemlerde devletin uyguladığı "karantina" tedbirleri, seyahat özgürlüğüne nasıl bir müdahaledir? Bu müdahalenin temel amacını açıklayınız.
6. Temel hak ve özgürlüklerimizden olan seyahat hürriyetinin "sınırsız" olmamasının, toplum düzeninin ve başkalarının haklarının korunmasına nasıl bir fayda sağladığını yorumlayınız.
7. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'ne (ADNKS) geçilmesi, vatandaşların seyahat özgürlüğünü geçmişteki "sokağa çıkma yasaklı" nüfus sayımlarına göre nasıl olumlu etkilemiştir?
8. Anayasamıza göre hiçbir Türk vatandaşının sınır dışı edilemeyeceği ilkesi, devletin vatandaşlarına sunduğu nasıl bir hukuki güvencedir? Açıklayınız.

9. Bir vatandaşın yurt dışına çıkışının devlet tarafından engellenebilmesi için hangi yasal/adli süreçlerin gerçekleşmesi (mahkeme kararı vb.) zorunludur?

10. Doğu Guta veya Arakan gibi savaş ve zulüm bölgelerinde insanların evlerinden edilmesi ve seyahat özgürlüklerinin ellerinden alınması hangi evrensel insan haklarının açık bir ihlalidir?

11. Terörden temizlenen yayla ve meralardaki yerleşme/seyahat yasaklarının kalkmasının, o bölgedeki hayvancılık faaliyetlerine ve yöre halkının ekonomisine etkisini yorumlayınız.

12. Eğitim almak veya tatil yapmak amacıyla başka bir ülkeye gitmek isteyen bir vatandaşın, seyahat ederken vize ve pasaport işlemlerine tabi tutulması neden bir "hak ihlali" sayılmaz? Açıklayınız.

13. Temel hakların sadece idarecilerin (yöneticilerin) keyfine göre değil, yalnızca "kanunla" sınırlanabileceğinin anayasada belirtilmesi demokratik hukuk devleti adına ne anlama gelmektedir?

14. Bir kişinin haksız yere yıllarca tutuklu kalıp sonradan masumiyetinin anlaşılması (Wilbert Jones örneği), seyahat ve yaşama özgürlüğünün gaspı açısından nasıl değerlendirilmelidir?

15. Suça karışmış, hakkında yakalama veya tutuklama kararı çıkarılmış bir kişinin seyahat etmesinin engellenmesi toplum güvenliği açısından neden zorunludur?

Bölüm 2: Bilim, Teknoloji ve Toplum (45 Soru)

16. Sümerlerin Ziggurat adı verilen devasa tapınaklarda tarım ürünlerini depolarken karşılaştıkları "kayıt tutma ve muhasebe" zorlukları, yazının icadına nasıl zemin hazırlamıştır?

17. Yazının (çivi yazısı) icadının, insanlık tarihindeki bilgi birikiminin kaybolmasını önleyerek nesilden nesile aktarılmasındaki "Tarih Çağları" nı başlatan kritik rolünü değerlendiriniz.

18. Mısırlıların icat ettiği bitkisel papirüs ile Bergamalıların icat ettiği hayvan derisinden yapılan parşömen arasındaki kıyasıya rekabetin, yazılı kültürün dayanıklılığına etkisini açıklayınız.

19. Çivi yazısının ve hiyerogliflerin zorluğu karşısında, Fenikelilerin sesleri sembolize eden ilk alfabeyi geliştirmelerinin okuma-yazmanın halk arasında yaygınlaşmasına nasıl bir katkısı olmuştur?

20. Matbaanın Johannes Gutenberg tarafından hareketli harflerle modernleştirilip kitap basımının hızlanması, Avrupa'daki Skolastik (kilise) düşüncenin yıkılmasında nasıl bir etki yaratmıştır?

21. 1945 yılında icat edilen, tam bir oda büyüklüğünde ve 30 ton ağırlığında olan ENIAC'tan günümüzdeki cebe sığan akıllı telefonlara uzanan sürecin, bilginin işleme hızına sağladığı kolaylıkları yorumlayınız.

22. Bulut (Cloud) teknolojisinin hayatımıza girmesi, bilgiye ulaşım kolaylığımızı ve veri güvenliğimizi geçmişteki fiziki depolama araçlarına (CD, Disket, USB) göre nasıl değiştirmiştir?

23. Orta Çağ Avrupa'sı cehalet ve engizisyon baskısıyla karanlık bir dönem yaşarken, Türk-İslam coğrafyasının bilimin parlayan merkezi haline gelmesinde İslamiyet'in "oku ve araştır" ilkesinin rolünü açıklayınız.

24. Bağdat'ta kurulan Nizamiye Medreseleri ile Abbasilerin "Beytü'l-Hikme"sinin, İslam dünyasının antik çağ eserlerini çevirip geliştirmesindeki ortak işlevi nedir?

25. Endülüs Emevi Devleti'nin İspanya'da kurduğu zengin kütüphanelerin ve medreselerin, Avrupa'nın uyanarak Rönesans hareketlerini başlatmasındaki rolünü değerlendiriniz.

26. el-Harezmi'nin Hint rakamlarını sentezleyerek matematiğe "0" (sıfır) rakamını kazandırmasının, günümüz modern matematiği ve bilgisayar "algoritma" sistemleri üzerindeki etkisi nedir?

27. İbn-i Sînâ'nın tıptaki deneye dayalı ampirik yöntemleri (sonda kullanımı, hastalıkları mikroplara bağlaması) ve "El-Kanun Fi't-Tıb" eserinin Avrupa üniversitelerinde asırlarca okutulmasının nedenlerini açıklayınız.

28. el-Cezerî'nin mekanik ve sibernetik (haberleşme ve denge) alanında yaptığı çalışmaların, dişli çarklar ve su saati tasarımlarının günümüz otomasyon ve robotik sistemlerine nasıl bir vizyon kattığını yorumlayınız.

29. el-Hâzinî'nin "Hikmet Terazisi"ni icat ederek maddelerin saflığını ölçmesi ve yer çekimi kuvvetini Newton'dan asırlar önce fark etmesi, onun bilimsel gözlem gücü hakkında ne ifade eder?

30. İbn-i Haldûn'un "Mukaddime" adlı eserinde devletlerin doğup, büyüyüp ve yıkıldığını canlı bir organizmaya benzeterek anlatmasının modern Sosyoloji bilimi açısından önemi nedir?

31. Ali Kuşçu'nun Fatih Sultan Mehmet'in özel davetiyle İstanbul'a gelerek medresede dersler vermesi ve Ay'ın haritasını çizmesi, Osmanlı'da astronomi ve matematiğin gelişimini nasıl etkilemiştir?

32. Piri Reis'in 1513 yılında ceylan derisine çizdiği Dünya haritasının, dönemin kısıtlı uydu ve teknoloji imkânları göz önüne alındığında günümüz coğrafyacılarını hayrete düşüren özelliği nedir?

33. Fârâbî'nin bilimleri sınıflandırması, felsefe ile müziği birleştirmesi ve Aristo'dan sonra dünyada "İkinci Öğretmen" (Muallim-i Sani) olarak anılmasının akademik değeri nedir?

34. Türk-İslam bilginlerinin yaptıkları çalışmalarda eski Yunan ve Hint eserlerini doğrudan kopyalamak yerine, onları deney ve gözlem süzgecinden geçirerek geliştirmeleri hangi özgün bilimsel tutumun göstergesidir?

35. Coğrafi Keşifler sırasında Macellan ve Del Kano'nun gemilerle sürekli batıya giderek başladıkları noktaya dönmeleri, Katolik Kilisesi'nin "Dünya düzdür" dogmasını nasıl çürütmüştür?

36. Nicolaus Copernicus'un "Güneş merkezli evren" sistemini ispatlamasına rağmen kitabını yayımlamak için ölümünü beklemesinin, dönemin baskıcı Engizisyon zihniyeti açısından anlamı nedir?

37. Galileo Galilei'nin kendi yaptığı teleskopla gözlemler yaparak Dünya'nın döndüğünü savunması ve bunun için yargılanıp ev hapsine alınması, bilime adanmışlık hakkında bize ne söyler?

38. Isaac Newton'ın Kütle Çekim Kanunu'nu (yer çekimini) matematiksel olarak formülleştirmesinin, gezegenlerin hareketlerinin anlaşılmasına ve modern fiziğin doğuşuna katkısı nedir?

39. Thomas Savery ve James Watt gibi mühendislerin geliştirdiği buhar makinesinin tekstil, madencilik ve ulaşım sektörlerine girmesinin, el tezgahlarından Sanayi İnkılabı'na geçişteki kritik rolünü yorumlayınız.

40. İlk Çağ'da İyonya medeniyetinde bilimin hızla gelişmesi ile Orta Çağ Avrupa'sında bilimin duraklaması arasındaki en büyük fark olan "özgür düşünce ortamı"nın icatlara etkisini açıklayınız.

41. 1789 Fransız İhtilali'nin tüm dünyaya yaydığı hürriyet, adalet ve eşitlik kavramlarının, bilimsel düşüncenin önündeki krallık ve kilise baskılarını yıkmaya nasıl bir zemin hazırladığını değerlendiriniz.

42. T.C. Anayasası'nın 27. maddesi ile devlet güvencesine alınan "Bilim ve sanat hürriyeti"nin, Türkiye'nin teknolojik, akademik ve kültürel olarak çağdaş uygarlıklar seviyesine ulaşmasındaki yeri nedir?

43. Orta Çağ Avrupa'sında fikirlerinden dönmediği için Giordano Bruno'nun yakılarak idam edilmesi, Skolastik düşüncenin farklı fikirlere ve aydınlanmaya bakış açısı hakkında ne ifade eder?

44. Mustafa Kemal Atatürk'ün "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir, fendir" sözü ile modern bir devletin bilim insanlarına sağlaması gereken özgür, dogmalardan uzak araştırma ortamı arasındaki ilişkiyi açıklayınız.

45. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde "Herkesin görüş ve anlatım özgürlüğü hakkı vardır" maddesinin yer almasının, küresel çapta bilime ve entelektüel gelişime katkısını yorumlayınız.

46. Japonya'da Shibuya Mirai isimli yapay zeka yazılımına resmi vatandaşlık verilmesi örneğinden hareketle, bilimin sınır tanımayan gelişiminin gelecekte toplumsal yapıyı ve hukuku nasıl şekillendirebileceğini tartışınız.

47. Matbaanın icadının ardından İncil'in yerel dillere çevrilerek kilise dışındaki sıradan halk tarafından da okunmasının, Avrupa'da din ve vicdan özgürlüğünün gelişimini (Reform) nasıl tetilediğini açıklayınız.

48. Kâtip Çelebi'nin Cihannüma adlı ünlü coğrafya eserinde sadece İslam kaynaklarını değil, aynı zamanda Batı'nın harita ve bilimsel verilerini de sentezlemesi, bilimsel bilginin evrenselliği hakkında ne gibi bir mesaj vermektedir?

49. Sümerlerin sadece ticari kayıtlar tutmakla kalmayıp gökyüzünü izleyerek Ay yılı esaslı takvimi geliştirmeleri, onların günlük muhasebe ihtiyaçlarının ötesinde hangi alana bilimsel bir merak duyduklarını gösterir?

50. Bilgi teknolojilerindeki (mikroişlemciler, akıllı cihazlar, internet) gelişmelerin, günümüzde bir öğrencinin araştırma yapma ve yeni şeyler keşfetme hızına, geçmişteki geleneksel kütüphane yöntemlerine göre sağladığı avantajları değerlendiriniz.

51. İnsanlığın bilgi birikiminin Lascaux Mağarası'ndaki kaya resimlerinden başlayıp günümüzdeki dijital bulut (cloud) sistemlerine kadar evrilmesi, insanoğlunun hangi temel "aktarım ve kalıcılık" ihtiyacına dayanmaktadır?

52. T.C. Anayasası Madde 25'te belirtilen "Kimse düşünce ve kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz" ilkesinin ihlal edilmesi durumunda, bu baskı ortamının bir ülkenin sanatsal ve bilimsel üretimine vereceği zararları tartışınız.

53. "İnandığını ispatla!" felsefesiyle karanlık odada deneyler yapan ve görme olayını gözden çıkan ışınlarla değil, nesnelerden yansıyan ışınlarla açıklayan İbn-i Heysem'in bu yaklaşımı modern bilimsel yöntemin temelini nasıl oluşturur?

54. Hiyerogliflerin ve Çivi yazısının yüzlerce sembolden oluştuğu için öğrenilmesinin çok zor olması karşısında, Fenikelilerin sesleri ifade eden kısa bir alfabeyi icat etmesi, bilginin sadece din adamlarında kalmayıp toplum tabanına yayılmasını nasıl kolaylaştırmıştır?

55. İbn-i Sînâ'nın akıl hastalarını karanlık mağaralara kapatıp zincirlemek yerine müzik, su sesi ve sevdikleriyle bir araya getirerek tedavi etmeye çalışması, tıp tarihinde ve insan haklarında nasıl bir devrimsel vizyon değişikliğini temsil eder?

56. Birûnî'nin dünyanın çapını gerçeğe çok yakın bir şekilde hesaplaması ve eksen eğikliğini bulması, dönemin kısıtlı teknolojik (teleskop vb. olmayan) imkânları göz önüne alındığında bilimsel şüphecilik ve matematiksel zeka açısından ne ifade eder?

57. Rönesans ve Reform hareketlerinin yaşanmasıyla kilisenin siyasi gücünün kırılıp akıl ve mantığın ön plana çıkması, daha sonraki Aydınlanma Çağı'nda Newton, Galilei gibi bilim insanlarının özgürce icat yapmalarına nasıl uygun bir zemin hazırlamıştır?

58. Geçmişte Galileo'yu ev hapsine mahkum eden ve kitaplarını yasaklayan kilise zihniyetine karşı, günümüzde modern çağdaş devletlerin anayasalarında "düşünceyi açıklama özgürlüğü"nü güvence altına almasının temel tarihi nedeni nedir?

59. Bilgi birikiminin kartopu gibi büyüyerek ilerlemesi ilkesini göz önüne aldığımızda, Çinlilerin matbaayı bulması ile Gutenberg'in onu modernleştirmesi arasındaki kültürel transferi (Haçlı seferleri, ticaret) nasıl yorumlarsınız?

60. Tarih bilimi sadece olayları sırayla ezberlemek midir, yoksa İbn-i Haldun'un Mukaddime'sinde belirttiği gibi sebep-sonuç ilişkileri kurarak devletlerin neden çöktüğünü anlayan sosyolojik bir bilim midir? Açıklayınız.

Bölüm 3: Ekonomi, Toprak ve Sosyal Hayat (40 Soru)

61. İnsanoğlunun avcılık ve toplayıcılıktan vazgeçip toprağı işlemeye başlamasıyla Diyarbakır Çayönü gibi ilk yerleşim yerlerini kurmasının, insanlık tarihindeki "özel mülkiyet" ve "devletleşme" kavramlarına etkileri neler olmuştur?

62. Babil Kralı Hammurabi'nin yasalarında yer alan "Tarlayı işlemezsen, komşun kadar vergi verirsin" kuralı, o dönemdeki bir devletin bekası için tarımsal üretimde sürekliliğı sağlamaya ne kadar hayati önem verdiğini nasıl gösterir?

63. İlk Çağ Anadolu medeniyetlerinden Friglerin tarımı korumak için "Öküz kesmeyi ve saban kırmayı ölümle cezalandırması"nın arkasında yatan stratejik ve ekonomik gerekçeleri açıklayınız.

64. Orta Çağ Avrupa'sında uygulanan Feodalite (Derebeylik) sisteminde toprağın ve köylünün (serf) tüm haklarının şatolarda yaşayan senyörlere ait olması, sosyal adalet ve sınıf ayrımı açısından nasıl karanlık bir tablo ortaya koyar?

65. Selçuklu ve Osmanlı Devleti'nde işlenen toprağın mülkiyetinin devlete (Mirî Arazi) ait olmasının, Avrupa'daki gibi büyük toprak ağalarının (derebeylerin) ortaya çıkmasını ve halkı köleleştirmesini nasıl engellediğini açıklayınız.

66. Tımar sisteminde Tımarlı Sipahi'nin sadece vergi toplamakla kalmayıp, bölgenin güvenliğini sağlaması ve devlete yük olmadan "Cebelü" denilen atlı asker yetiştirmesinin merkezi otoriteye ve hazineye katkıları nelerdir?

67. Devletin Tımar topraklarını 3 yıl üst üste mazeretsiz olarak ekmeyen çiftçiden toprağı geri alarak veya "Çiftbozan" vergisi keserek ulaşmak istediğı temel ekonomik güvenlik hedefi nedir?

68. Osmanlı Devleti'nin duraklama döneminde Tımar sisteminin bozulması ve sipahilerin tarlaları terk etmesinin, ülkedeki tarımsal üretimdeki düşüşe, asker sayısının azalmasına ve Celali isyanlarına nasıl yol açtığını değerlendiriniz.

69. Mustafa Kemal Atatürk'ün "Millî ekonominin temeli ziraattir" vizyonuyla hareket edip 1925'te köylünün belini büken Aşar (Öşür) Vergisini tamamen kaldırmasının, Türk tarımının ayaklanmasındaki tarihi önemini açıklayınız.

70. Cumhuriyetin ilk yıllarında Gazi Orman Çiftliği'nin kurulması, çiftçiye ucuz kredi, tohum, makine ve eğitim desteklerinin verilmesinin ülkenin tarımda dışa bağımlılığını kesmesindeki rolünü tartışınız.

71. Günümüzde T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri ve TMO gibi resmi kurumların çiftçiye verdiği finansal ve teknik desteklerin ülkemizin gıda güvenliğine katkısını yorumlayınız.

72. Modern tarımda akıllı sulama ve uzaktan kontrollü sera takip sistemleri gibi teknolojik yeniliklerin kullanılmasının, küresel ısınma, kuraklık ve su kıtlığı gibi çevresel tehditlere karşı nasıl devasa bir koruma kalkanı oluşturduğunu açıklayınız.

73. İnsanlık tarihinde üretimin sadece kas gücünden (insan/hayvan) doğa gücüne (rüzgar/su değirmenleri) ve nihayetinde makine gücüne (buhar makineleri) evrilmesi, insanlığın üretebileceği mal miktarını ve yaşam hızını nasıl kökten değiştirmiştir?

74. James Watt'ın buhar makinesini sanayiye uyarlayarak Sanayi İnkılabı'nı ateşlemesinin, küçük el tezgahlarından çıkıp binlerce kişinin çalıştığı büyük fabrikalara geçiş sürecinde ekonomiye etkilerini anlatınız.

75. Sanayi İnkılabı ile birlikte köylerden fabrikaların bulunduğu büyük şehirlere yapılan kitlesel göçlerin, günümüzde hâlâ mücadele ettiğimiz çarpık kentleşme, hava kirliliği ve altyapı yetersizliği gibi sonuçlarını değerlendiriniz.

76. Fabrikalarda insan gücü yerine makinelerin işleri devralmasıyla başlayan "seri üretim" çağının, malların fiyatlarındaki eşi benzeri görülmemiş düşüşe ve sıradan insanların bu ürünlere ulaşabilmesine olan etkisini açıklayınız.

77. Sanayileşen Avrupa ülkelerinin, fabrikaları için sürekli ihtiyaç duydukları "ucuz ham madde" ve fabrikalardan taşan malları satacakları "yeni pazar" arayışının sömürgecilik yarışına ve nihayetinde I. Dünya Savaşı'na nasıl zemin hazırladığını tartışınız.

78. Buharlı lokomotif (tren) ve buharlı gemilerin icat edilmesinin ulaşımda zaman ve mesafe engelini aşarak, kıtalar arası küresel ticareti ve kültürel etkileşimi tarihte görülmemiş bir şekilde nasıl hızlandırdığını yorumlayınız.

79. Fabrikalarda çok zor şartlar altında, güvenliksiz, düşük ücretle ve 15-16 saat çalıştırılan işçilerin (ve çocukların) haklarını korumak için kurulan "işçi sendikaları"nın, modern çalışma hayatına ve sosyal adalete katkıları neler olmuştur?

80. 18. Yüzyıldaki Sanayi İnkılabı (Mekanik devrim) ile günümüzdeki internet, bilgisayar ve yapay zekâ destekli "Dijital Ekonomi" (e-ticaret, akıllı/karanlık fabrikalar) devrimini üretim hızı, insan gücüne ihtiyaç ve bilgiye ulaşım açısından karşılaştırınız.

81. Türk-İslam medeniyetinde "Yaratandan dolayı yaratılana saygı" şiarıyla kurulan vakıfların, devlet hazinesinden para almadan toplumun eğitim (medrese), sağlık (darüşşifa) ve bayındırlık (köprü, han, çeşme) ihtiyaçlarını yüzyıllarca nasıl karşıladığını açıklayınız.

82. Osmanlı Devleti'nde cami avlularına yerleştirilen ve gece karanlığında zenginlerin gizlice para bırakıp, fakirlerin ise kimseye görünmeden sadece ihtiyacı kadarını aldığı "Sadaka Taşları" uygulamasının insan onurunu koruma açısından taşıdığı zarafeti yorumlayınız.

83. Bir toplumda yardımlaşma ve dayanışma kültürünün, Ahilik ve Vakıf geleneği gibi kurumlarla güçlü kalmasının insanlar arasındaki gelir adaletsizliğini, suç oranlarını ve sosyal sınıf çatışmalarını nasıl azalttığını değerlendiriniz.

84. Günümüzde geçmişten kalan devasa vakıf mirasını denetleyen, ecdat yadigarı tarihi han, hamam ve camileri onararak kültürel mirası koruyan ve aynı zamanda muhtaçlara burs/gıda yardımı yapan "Vakıflar Genel Müdürlüğü"nün kurumsal rolünü açıklayınız.

85. Sivil Toplum Kuruluşlarının (STK) devletten tamamen bağımsız, siyasi bir otorite olmadan, gönüllülük esasıyla ve kâr amacı gütmeyen çalışmalarının, bir ülkedeki demokrasi kültürüne, ifade özgürlüğüne ve "etkin vatandaşlık" bilincine katkıları nelerdir?

86. Kızılay'ın (Hilal-i Ahmer) sadece Türkiye'deki depremzedelere değil, Arakan'dan Afrika'ya kadar dünyanın dört bir yanındaki savaş ve doğal afet mağdurlarına çadır, gıda, tıbbi yardım ulaştırmasının "evrensel insanlık değerleri" açısından önemini açıklayınız.

87. Eski adıyla Hilal-i Ahdar olan Yeşilay'ın sadece tütün ve alkol gibi kimyasal bağımlılıklarla değil, çağımızın en büyük tehlikesi olan "teknoloji ve ekran bağımlılığına" karşı da yürüttüğü mücadelenin, sağlıklı yeni nesiller yetiştirmek adına taşıdığı önemi değerlendiriniz.

88. 1895 yılında Sultan II. Abdülhamit tarafından kurulan Darülaceze'nin din, dil, ırk ve cinsiyet ayrımı gözetmeksizin sokakta kalmış yaşlılara ve bakıma muhtaç çocuklara kucak açması, Osmanlı'nın modern "sosyal devlet" ve "eşitlik" anlayışı hakkında bize ne gösterir?

89. TEMA Vakfı'nın erozyonla mücadele ve ağaçlandırma kampanyaları düzenleyerek kamuoyu oluşturmalarının, ülkemizin gelecekteki verimli tarım arazilerini korumada ve iklim değişikliğiyle mücadeledeki yaşamsal rolünü açıklayınız.

90. Serebral Palsili Çocuklar Derneği (SERÇEV) ve LÖSEV gibi kuruluşların, özel gereksinimli engelli bireylerin veya ağır hasta çocukların dört duvar arasından çıkarılıp eğitime, üretime ve sosyal hayata kazandırılmasındaki işlevlerini tartışınız.

91. Eğitim alanında faaliyet gösteren Türk Eğitim Vakfı (TEV) veya Darüşşafaka gibi STK'ların, maddi imkansızlıklar yüzünden okuyamayan ancak çok zeki olan öğrencilere sundukları tam burs ve yatılı eğitim fırsatlarının, ülkenin "beyin gücü"ne (insan kaynağına) katkısını yorumlayınız.

92. Bireylerin toplumsal bir sorunu (örneğin sokak hayvanları veya orman yangınları) çözmek için tek başına cılız bir ses çıkarmak yerine bir STK çatısı altında birleşmesinin, medyada yer bulma ve devleti harekete geçirme (kamuoyu oluşturma) gücü açısından faydaları nelerdir?

93. Teknolojinin baş döndürücü gelişimiyle birlikte tarımda yüzlerce insanın günlerce yaptığı işi tek bir biçerdöverin veya sensörlü akıllı traktörün yapması, kırsal kesimdeki "iş gücüne duyulan ihtiyacı" ve dolayısıyla köyden kente göç hızını nasıl derinden etkilemiştir?

94. Tımar sistemindeki toprağın devletin malı olması ve asla miras bırakılamaması ilkesinin, Avrupa'daki gibi zengin toprak ağalarının ortaya çıkıp fakir köylüyü ezeceği köleci bir (feodal) düzenin oluşmasını engellemedeki eşsiz toplumsal adalet payını değerlendiriniz.

95. Günümüzde Genel Ağ (İnternet) bağlantısı üzerinden e-ticaret sitelerinden alışveriş yapılmasının, geçmişteki geleneksel kervan ticaretine (İpek ve Baharat yolu) göre tüketiciye sağladığı hız, yüzlerce ürünü anında kıyaslama ve maliyet avantajları nelerdir?

96. Maden ocaklarını basan yeraltı sularını tahliye edip madencileri kurtarmak amacıyla icat edilen buhar pompalarının zamanla mekanik dokuma tezgahlarına ve buharlı lokomotiflere dönüşmesi, "İhtiyaçlar her zaman yeni icatları doğurur" sözünü tarihsel olarak nasıl kanıtlar?

97. Ülkemizde GAP (Güneydoğu Anadolu Projesi) gibi devasa baraj, elektrik ve sulama projelerinin yapılmasının, sadece bölgenin toprağını yeşertip tarımsal verimliliğini artırmasının ötesinde bölgedeki sanayiye, turizmi ve eğitimi nasıl şahlandırdığını yorumlayınız.

98. "Vakıf Cenneti" olarak bilinen Osmanlı medeniyetinde sadece insanlara değil; soğukta donan sokak hayvanlarının tedavisi, borcunu ödeyemeyenlerin borcunun kapatılması ve hatta göçmen kuşların barınması (Gurabahane-i Laklakan) için bile vakıflar kurulmasının, o dönemki toplumun ahlaki zenginliği ve doğaya bakış açısı hakkında verdiği mesaj nedir?

99. Bir öğrencinin ve vatandaşın doğduğu andan itibaren devletten beklediği anayasal haklarını (yaşama, güvenlik, ücretsiz eğitim, temiz çevre) sonuna kadar kullanırken, aynı zamanda devlete ve çevresine karşı olan kendi sorumluluklarını (vergi, askerlik, yasalara uyma, çevreyi koruma) hiç aksatmadan yerine getirmesinin (etkin vatandaş olmasının) bir ülkenin huzuruna ve çağdaşlaşmasına kattığı değeri açıklayınız.

100. Tüm bu koca tarihi süreç (Mezopotamya'da yazının icadından günümüzdeki yapay zekaya, İlk Çağ tabletlerindeki kanunlardan günümüzdeki anayasal insan haklarına, Orta Çağ feodalitesinden modern Tımar sistemine ve ilkel sabandan akıllı sensörlü seralara kadar) göz önüne alındığında; bilimin, aklın ve özgür düşüncenin insanlığın refahını adım adım nasıl artırdığını, birbirini nasıl tamamladığını ve milletler üstü nasıl bir "ortak medeniyet mirası" (köprü) oluşturduğunu kendi kelimelerinizle sentezleyerek yorumlayınız.

1. Suç işlenmesini önlemek, sağlıklı ve planlı kentleşmeyi sağlamak ve kamu mallarını (sit alanları vb.) korumak amacıyla yasalarla kısıtlanabilir.
2. Şehirlerdeki altyapı çöküşünü önlemek ve "sağlıklı, düzenli kentleşmeyi (imar) sağlamak" ilkesine dayanır.
3. Vatandaşların can güvenliğini ve yaşama hakkını korumak ile bölgedeki kurtarma faaliyetlerinin aksamamasını sağlamaktır.
4. Tarihi eserlerin tahrip olmasını engelleyerek, bu mirası gelecek nesillere bozulmadan aktarmayı sağlar.
5. Bulaşıcı hastalıkların sağlıklı bölgelere taşınmasını engelleyerek toplumun genel "sağlık ve yaşama hakkını" korumaktır.
6. Bir kişinin özgürlüğünün başkasının hakkını (canını, malını, sağlığını) tehdit ettiği noktada devlet kısıtlama yaparak toplumsal huzuru ve düzeni sağlar.
7. Geçmişteki sokağa çıkma yasakları bitmiş, vatandaşlar evde hapsolmadan elektronik ortamda kolayca kayıt altına alınarak seyahat özgürlüklerini kısıtlamaktan kurtulmuştur.
8. Devletin, vatandaşını hiçbir zaman yurtsuz ve kimliksiz bırakmayacağını, her şartta kendi ülkesinde yaşama güvencesini sağladığının kanıtıdır.
9. Hakkında açılmış resmi bir "ceza soruşturması veya kovuşturması" bulunması veya askerlik (vatandaşlık) ödevini yapmamış olması gerekir.
10. En temel insan hakları olan "Yaşama, barınma, yerleşme, seyahat ve mülkiyet" haklarının evrensel ihlalidir.
11. Köylülerin hayvanlarını rahatça otlatmalarıyla üretim ve et/süt verimi artar, bu da bölge halkının refah seviyesini yükseltir.
12. Hak kısıtlaması değil, uluslararası sınır güvenliği ve hukuku için uygulanması zorunlu resmi bir devlet prosedürüdür.
13. Yöneticilerin vatandaşın hakkını kişisel veya keyfi nedenlerle gasp edemeyeceği, sadece adil yasalarla toplumun korunabileceği anlamına gelir.
14. Hukukun ve adaletin yanlış işlemesi sonucu bir insanın en verimli yıllarının ve anayasal özgürlüğünün telafisi imkansız şekilde gasp edilmesidir.
15. Şüphelinin kaçmasını, delilleri yok etmesini veya topluma (başkalarına) yeni zararlar vermesini önlemek için zorunludur.
16. Tapınağa kimin, ne kadar ürün getirdiğinin akılda tutulamaması ve karışıklık çıkması, rahipleri semboller çizmeye zorlayarak yazıyı doğurmuştur.
17. Bilginin unutulmasını engellemiş, önceki nesillerin tecrübelerinin sonraki nesillere yazılı olarak aktarılmasını sağlayarak gelişimi hızlandırmıştır.
18. Mısır'ın ambargosu Bergamalıları daha dayanıklı olan hayvan derisini (Parşömen) bulmaya itmiş, bu da kitapların daha uzun ömürlü olmasını sağlamıştır.
19. Yüzlerce şekil yerine 22 sestem oluşan alfabenin öğrenilmesi çok daha kolay olduğu için okuma yazma oranı ayrıcalıklı sınıftan çıkıp halka yayılmıştır.
20. Kitapların ucuzlamasıyla İncil'in yerel dillere çevrilmesi, din adamlarının yalanlarını ortaya çıkarmış ve kilisenin otoritesini (Skolastik zihniyeti) sarsmıştır.
21. Geçmişte saniyede sadece birkaç bin işlem yapan devasa makinelerden, bugün milyarlarca işlemi cebimizde saniyeler içinde yapan ve bilgiyi anında cebimize getiren bir hıza ulaşılmıştır.

22. Fiziksel araçların bozulma/kaybolma riski bitmiş, dünyanın her yerinden internet aracılığıyla devasa verilere anında ve daha güvenli ulaşım sağlanmıştır.

23. İslamiyet'in aklı kullanmayı, araştırmayı ve bilimi öven öğretileri, Müslümanları antik eserleri çevirmeye ve bilimi ibadet aşkıyla geliştirmeye teşvik etmiştir.

24. Eski Yunan, Hint ve Fars eserlerini toplayarak tercüme etmeleri, bilim insanları yetiştirmeleri ve dünya bilim mirasını kaybolmaktan kurtarıp geliştirmeleridir.

25. Orta Çağ karanlığındaki Avrupalılar, İspanya'daki bu İslam medreselerinde eğitim alarak antik Yunan eserlerini ve yeni bilimleri öğrenmiş, bu aydınlanmayı Avrupa'ya taşımışlardır.

26. Rakam sistemini tamamlamış, modern matematiğin (Cebirin) temelini atmış ve günümüz bilgisayar/yazılım kodlarının (Algoritma) mantıksal zeminini oluşturmuştur.

27. Hastalıkların kaynağını gözleme dayalı incelemesi, mikropları öngörmesi ve tıbbi hurafelerden kurtarıp sistematik, bilimsel bir metoda bağlamasıdır.

28. Sadece kas veya su gücüyle çalışan mekanik sistemlerin, bugün fabrikalarda gördüğümüz kendi kendine karar veren robotik otomasyon teknolojilerinin atası olmasıdır.

29. Ezbere ve teoriye değil, tamamen deney, ölçüm ve kanıta dayalı, son derece ileri düzeyde bir analitik zekaya sahip olduğunu gösterir.

30. Tarihi sadece "hikaye ve savaşlar" olmaktan çıkarıp, toplumların yapılarını, iklimin insanlara etkisini ve devletlerin neden yıkıldığını bilimsel yasalarla (Sosyoloji) açıklamasıdır.

31. İstanbul'u bir bilim merkezi haline getirmiş, enlem/boylam hesaplamalarıyla Osmanlı'da uzay ve matematik biliminin seviyesini dünya standartlarının üzerine çıkarmıştır.

32. Amerika kıtasının ve okyanus kıyılarının çok yüksek bir doğruluk payıyla ve matematiksel oranla (günümüz uydularına benzer hassasiyette) çizilmiş olmasıdır.

33. Antik Yunan felsefesini (Aristo'yu) İslam düşüncesiyle sentezlemesi ve bilimleri (fizik, mantık, matematik) tarihte ilk kez sistematik olarak sınıflandırmasıdır.

34. Sadece taklit veya çeviri yapmadıklarını, eleştirel, şüpheci ve yenilikçi (sentezci) bir bilimsel ahlaka sahip olduklarını gösterir.

35. Dünyanın düz olduğu ve denizin sonunda boşluğa düşüleceği şeklindeki dogmatik kilise öğretisinin tamamen yalan olduğunu fiziksel deneyimle (gözlemle) ispatlamışlardır.

36. Kilisenin, kendi fikirlerine uymayan bilimsel gerçekleri söyleyenleri ölümle (yakarak) cezalandıracak kadar gaddar ve bilime kapalı olduğunu gösterir.

37. Ölüm tehdidine rağmen gerçeği aramaktan vazgeçmemesi, "Yine de dönüyor" diyerek bilimin ve kanıtın her türlü baskıdan üstün olduğunu göstermesidir.

38. Evrenin rastgele değil, matematiksel yasalarla işlediğini kanıtlamış; uzay yolculuklarının, uydu teknolojilerinin ve mekanik mühendisliğinin önünü açmıştır.

39. İnsan ve hayvan kas gücünün yerini devasa makinelerin almasını sağlayarak üretimi yüzlerce kat hızlandırmış, fabrikalaşmanın ve seri üretimin motoru olmuştur.

40. İyonya'da baskı yoktu ve düşünceler özgürce tartışılarak bilim gelişti. Avrupa'da ise Engizisyon ölüm korkusu yaydığı için kimse fikir üretememiş ve bilim asırlarca durmuştur.

41. Monarşi ve kilise otoritesini zayıflatarak, insan aklının, bireysel hakların ve sorgulayıcı düşüncenin değer kazanmasını (Aydınlanmayı) sağlamıştır.

42. Bilim insanlarına araştırma yapma ve fikirlerini korkusuzca yayma anayasal garantisi sunarak, ülkeden beyin göçünü engeller ve milli teknolojinin gelişimini hızlandırır.
43. Farklı ve yeni düşüncelere tahammülsüz, sadece kendi inançlarını zorla dayatan, bilime ve yeniliğe tamamen kapalı, son derece bağnaz bir zihniyet olduğunu gösterir.
44. Devletin, bilimi tek doğru yol gösterici kabul etmesi ve bilim insanlarının siyasi veya dogmatik baskılar olmadan özgürce üretebilecekleri akademik ortamları koruması gerektiğidir.
45. Hiçbir insanın veya devletin, başkalarının fikirlerini baskılamaya hakkı olmadığını evrensel çapta tescilleyerek dünyadaki tüm bilimsel fikirlerin yayılmasını kolaylaştırmıştır.
46. İnsanların makinelerle hukuki ve sosyal haklar düzeyinde bütünleşeceğini, gelecekte robotların ve yapay zekanın tıpkı insanlar gibi hayatın organik bir parçası olacağını gösterir.
47. İnsanlar, bağışlanmanın (Cennetten arsa almanın) İncil'de olmadığını kendi gözleriyle görünce rahiplere başkaldırmış, aklı ve özgür iradeyi merkeze alan Reform hareketleri doğmuştur.
48. Bilimin sadece bir dine, bölgeye veya millete ait olmadığını; Doğu'nun ve Batı'nın bilgi birikiminin birbirini tamamlayan evrensel insanlık mirası olduğunu gösterir.
49. Sadece günlük maddi işlerle değil, gökyüzünü inceleyerek doğa olaylarını (Astronomi) anlama ve zamanı sistemli olarak matematiksel ölçme yeteneğine sahip olduklarını gösterir.
50. Eskiden günlerce süren kütüphane araştırmaları, bugün anahtar kelimelerle saniyeler içinde dünyanın tüm veritabanlarına ulaşarak analiz etme ve sentezleme hızını binlerce kat artırmıştır.
51. İnsanın öğrendiklerini unutmamak, deneyimlerini kalıcı hale getirmek ve kendinden sonraki nesillere (geleceğe) miras bırakmak şeklindeki temel hayatta kalma ve gelişme güdüsüne dayanır.
52. İnsanlar korkudan yeni fikirler üretemez, yazarlar kitap yazamaz, bilim insanları (beyin göçü ile) ülkeyi terk eder ve ülke yenilikten yoksun, karanlık bir gerilemeye mahkum olur.
53. Varsayımlara veya efsanelere körü körüne inanmak yerine, her tezin karanlık bir odada objektif deneylerle ispatlanmasını şart koşarak bugünkü laboratuvar mantığının temelini atmıştır.
54. Yüzlerce şekli ezberlemek yerine 22 sesi öğrenmek çok daha basit olduğu için okuma-yazma sadece soylu rahiplerin tekelinden çıkıp, tüccarlara ve sıradan halka yayılarak bilgi demokratikleşmiştir.
55. Hastalıkları "içine şeytan girmiş" diye niteleyen hurafelere (Engizisyon zihniyetine) karşı, psikolojinin tıbbi bir durum olduğunu kanıtlamış ve hastaların "insan onuruna yakışır" modern tedavisine öncülük etmiştir.
56. İslam medeniyetinin o dönemde salt matematikte ve uzay geometrisinde devasa bir bilimsel üstünlüğe sahip olduğunu, teorik fiziği kusursuz kullandığını kanıtlar.
57. Kilisenin bilim üzerindeki kesin otoritesi ve ölüm korkusu ortadan kalkınca, bilim insanları dogmalardan sıyrılmış, evreni aklın ve gözlemin (teleskop, yerçekimi vb.) ışığında özgürce analiz etmeye başlamıştır.
58. Tarihten alınan acı derslerdir. Devletler, fikirleri yasaklamanın ve bilim insanlarını cezalandırmanın ülkeyi Orta Çağ karanlığına sürüklediğini gördükleri için özgürlüğü anayasal olarak teminat altına almışlardır.
59. İcatların milletlerin sınırlarını ticaret veya savaş yoluyla aşarak elden ele geliştiğini; bir medeniyetin başlattığı kıvılcımın, başka bir medeniyet tarafından devasa bir yangına (matbaa devrimine) dönüştürüldüğünü gösterir.
60. Sadece kronolojik bir masal değil; toplumların neden isyan ettiğini, ekonominin devleti nasıl yıktığını ve coğrafyanın kaderini analiz eden, neden-sonuç bağları kuran akademik/sosyolojik bir bilim dalıdır.
61. Ürünleri depolama ihtiyacı özel mülkiyeti, bu ürünleri dışarıdan gelen haydutlara karşı koruma ve sur çekme ihtiyacı ise güvenlik güçlerini yani "devletleşme ve yönetme" sürecini doğurmuştur.

62. Toplumun aç kalmaması ve askerlerin beslenmesi için tarımsal ekonominin bir an bile durmaması gerektiğini, bu yüzden üretimi şansa değil katı yasalara (devlet güvencesine) bağladığını gösterir.
63. Friglerin tüm ekonomisi tarıma dayalıydı. Öküz, dönemin traktörü; saban ise motoruydu. Üretim aletlerinin yok edilmesi, tüm devletin ekonomisinin çökmesi demek olduğundan en ağır cezayla korunmuştur.
64. Toprağı işleyen köylünün hiçbir mülkiyet, eğitim veya özgürlük hakkının olmadığı, tamamen efendisine (derebeyine) hizmet eden bir köle gibi kullanıldığı, adaletsiz bir sömürü düzenini yansıtır.
65. Toprak devlete ait olduğu için kimse çok zenginleşerek devlete veya halka karşı güçlenememiş, köylü sadece "kiracı" olduğu için toprak ağalarının elinde köle olmaktan kurtulmuş ve eşitlik korunmuştur.
66. Hazine'den tek kuruş para harcamadan hem devasa bir ordu savaşa hazır tutulmuş hem de devletin güvenlik otoritesi en uzak taşra köylerine kadar sorunsuzca ulaştırılmıştır.
67. Ülkedeki tarımsal üretimde sürekliliği (istikrarı) bozmamak, hem ordunun ihtiyaç duyduğu verginin kesilmesini engellemek hem de halkın açlık tehlikesi çekmesinin önüne geçmektir.
68. Tarlaların boş kalmasıyla ekonomi çökmüş, vergi toplanamayınca hazine boşalmış, işsiz kalan tımarlı sipahiler köylere saldırarak Anadolu'daki huzuru bozan büyük Celali isyanlarını başlatmıştır.
69. Çiftçinin üzerindeki en ağır vergi yükü kalkmış, köylü rahat bir nefes alarak tarlasına sarılmış ve elde ettiği kârı modern tarım aletleri (traktör vb.) almak için kullanarak üretimi şahlandırmıştır.
70. Makine ve tohum desteğiyle üretim katlanmış, dışarıdan buğday alan yorgun bir ülkeden, kendi halkını doyuran ve hatta fazlasını ihraç ederek sanayiye sermaye aktaran güçlü bir ekonomiye dönüşmüştür.
71. Çiftçinin ürününü değerinde satmasını sağlayarak emeğini sömürüden korur, modern tarım yapmaları için finansal destek sunarak Türkiye'nin temel gıda ihtiyacının kesintisiz ve güvenli karşılanmasını sağlar.
72. Damla/akıllı sulama ile suyun her damlası israf edilmeden kullanılırken, sera teknolojileriyle iklim koşullarından (don, aşırı sıcak) bağımsız olarak yılın her mevsimi kesintisiz gıda üretimi garanti altına alınır.
73. Kas ve doğa gücüyle haftalar süren sınırlı üretimden; hiç yorulmayan, gece gündüz çalışan buhar makineleriyle saniyeler içinde binlerce ürünün çıkarıldığı sınırsız, hızlı ve seri üretim çağına geçilmiştir.
74. Evlerdeki küçük el tezgahları rekabet edemeyip batmış, binlerce kişinin omuz omuza çalıştığı, bacalarından duman tüten devasa sanayi tesisleri kurularak kapitalist ve seri üretime dayalı yeni bir dünya düzeni kurulmuştur.
75. Kırsaldan şehirlere plansız akın eden kalabalıklar, yetersiz konutlar (gecekondu) inşa etmiş, altyapı çökmüş, fabrika dumanları ve atık sular şehirlerde büyük sağlık ve çevre sorunlarını (hava kirliliğini) patlatmıştır.
76. Bir ürünün makineyle binlerce adet (seri) basılması maliyetini çok düşürmüştü; böylece sadece zenginlerin alabildiği kıyafet, ayakkabı veya eşyalar çok ucuzlayarak tüm halkın kolayca satın alabileceği hale gelmiştir.
77. Sanayi devleri, makinelerini beslemek için Asya ve Afrika'nın kaynaklarını yağmalamaya (Sömürgeciliğe) başlamış; pazar bulmak için birbirleriyle girdikleri amansız çıkar çatışması, dünyayı dev bir silahlı savaşa sürüklemiştir.
78. Eskiden at veya yelkenliyle aylarca süren kıtalar arası yolculuklar, buharlı araçlarla haftalara/günlere inmiş; bu da ülkeler arası mal sevkiyatını artırırken, insanların seyahat ederek farklı kültürlerle daha hızlı kaynaşmasını sağlamıştır.
79. İşçilerin tek bir ses (Sendika) olarak birleşmesi; grev hakkı, 8 saatlik çalışma sınırı, çocuk işçi yasağı, sosyal güvence ve insanca yaşanacak ücret gibi temel hakların kazanılmasını ve vahşi sömürünün durdurulmasını sağlamıştır.
80. Sanayi inkılabı kas/mechanik güce ve binlerce işçiye dayanırken; dijital devrim tamamen internet, veri işleme ve robotik hızına dayanır. Bugün bilgisayarlar karanlık fabrikalarda insan gücüne neredeyse hiç ihtiyaç duymadan mili saniyelerde üretim yapmaktadır.

- 81.** Zenginlerin tamamen kendi gönül rızasıyla ayırdığı mallar sayesinde eğitim, sağlık ve bayındırlık (yol, su) hizmetleri bedavaya yapılmış, devlet hazinesine hiç dokunulmadan halkın refah seviyesi en üst düzeyde tutulmuştur.
- 82.** Zengin gösteriş yapmaktan ve kibirden uzak dururken, fakir ezilip utanmadan rızkını almış; bu da insan onurunu, eşitliği ve toplum içindeki gizli kardeşlik bağlarını en nazik şekilde korumuştur.
- 83.** Fakirin derdine derman olan, esnafı (Ahi) ahlakla eğiten bu yapılar; zengin ile fakir arasındaki kini yok etmiş, hırsızlık gibi suçları minimuma indirmiş ve toplumu tek bir yürek gibi sımsıkı birbirine kenetlemiştir.
- 84.** Yüzlerce yıl önce kurulmuş olan bu iyilik köprüsünün yıkılmasını engeller; geçmişin tarihi dokusunu restore ederek yaşatırken, günümüzün yoksul gençlerine de aynı ruhla burs ve yurt vererek vakıf medeniyetinin sonsuza dek sürmesini sağlar.
- 85.** Devletin yetemediği yerlerde vatandaşın inisiyatif almasını öğretir, toplumda fedakarlığı artırır, halkın devlet kurumlarına kendi fikirlerini ve taleplerini daha organize ve güçlü (demokratik) bir şekilde duyurmasını (kamuoyu) sağlar.
- 86.** Kızılay'ın din, dil, ırk veya düşmanlık farkı gözetmeksizin dünyanın öbür ucundaki bir felakete koşması, Türk milletinin evrensel barışa, kardeşliğe ve "insan hayatının kutsallığına" verdiği eşsiz değeri kanıtlar.
- 87.** Geçmişin uyuşturucusu alkol/tütün iken, günümüzün sessiz tehlikesi çocukları odalara hapseden ekran (telefon) bağımlılığıdır. Yeşilay'ın bu mücadelesi, zihinsel ve bedensel olarak felç olmamış, özgür iradeli ve sağlıklı nesillerin yetişmesi için hayati önem taşır.
- 88.** Devletin sadece vergi toplayan bir güç değil; inancı veya kökeni ne olursa olsun düşkün, kimsesiz ve yaşlı her vatandaşını kucaklayan, şefkatli bir "baba" (Sosyal Devlet) rolü üstlendiğinin en görkemli ispatıdır.
- 89.** TEMA sadece ağaç dikmez; toprağın çölleşmesinin tarımı bitireceği (açlık) ve suları kurutacağı (susuzluk) gerçeğini anlatarak, ülkemizin ve gelecek nesillerin hayatta kalma garantisi olan ekolojik dengeyi korumayı hedefler.
- 90.** Onların sadece birer "hasta" olarak evlere hapsedilmesini engeller; topluma onların da eşit yaşama, okuma ve üretme hakkı olduğunu öğretir, devlet ve halk desteğiyle o çocuklara yaşama sevinci ve umut aşılarlar.
- 91.** Yoksul ama parlak zekalı çocukların kaybolup gitmesini engeller, onları en kaliteli eğitimle donatarak ülkenin gelecekteki mühendisleri, doktorları ve liderleri (beyin gücü) olarak Türkiye'nin kalkınma lokomotifine dâhil ederler.
- 92.** Bireysel bir itiraz çok cılız kalırken, bir STK çatısı altında binlerce kişinin ortaklaşa hareket etmesi medyanın ilgisini çeker, siyasiler üzerinde yasal bir baskı oluşturur ve sorunun çözümünde devlet yasalarının çıkarılmasını hızlandırır.
- 93.** Makinenin gelişiyile beden işçisine ihtiyaç kalmamış, köyde işsiz kalan ve toprağını kaybeden binlerce insan, fabrikalarda (sanayide) iş bulmak umuduyla köylerini terk ederek büyük şehirlere kalıcı olarak göç etmek zorunda kalmıştır.
- 94.** Toprağın asıl sahibinin devlet olması, zenginlerin arazileri satın alıp köylüyü "karın tokluğuna köle" yapmasını engellemiş; böylece halk ile devlet arasında Avrupa'daki gibi uçurumlar ve isyanlar olmadan eşitlikçi ve güvenli bir toplum yaşatılmıştır.
- 95.** Kervanla aylarca süren ve sadece bölgesel ürünlerin geldiği ticaret yerine; e-ticaret sayesinde dünyanın öbür ucundaki binlerce ürünü saniyeler içinde karşılaştırma, en ucuzunu bulma ve kapıya kadar getirtme gibi devasa bir tüketici devrimi yaratmıştır.
- 96.** Madenlerdeki suyu boşaltma ihtiyacı (sorun), buhar pompasını icat ettirmiş; bu pompa sonrasında tekstili hızlandırma ihtiyacıyla mekanik tezgahlara, malları hızlı taşıma ihtiyacıyla da lokomotiflere evrilerek "her çözümün yeni bir gelişmeyi doğurduğunu" kanıtlamıştır.

97. Kurak arazilerin sulanmasıyla tarım ve gıda sanayisi patlamış, kurulan barajlarla elektrik üretilip fabrikalar çalışmış, artan refah seviyesi sayesinde bölgeye yollar, okullar ve hastaneler yapılarak topyekün bir bölgesel çağ atlama yaşanmıştır.

98. Osmanlı toplumunun sadece insanı değil; doğayı, canlıları ve tüm ekosistemi Allah'ın bir emaneti olarak gördüğünü; merhamet ve adaletin en zayıf canlıya (kuşlara, sokak hayvanlarına) kadar uzandığı yüce bir ahlaki zirveyi temsil ettiğini kanıtlar.

99. Haklarını bilen vatandaş devleti denetler ve demokrasiyi yüceltir; sorumluluklarını bilen vatandaş ise vergisini verip kurallara uyarak devletin ekonomik ve hukuki çarklarının kusursuz işlemlerini sağlar, sonuçta "huzurlu ve güçlü" bir çağdaş toplum ortaya çıkar.

100. Bilgi ve icatlar tek bir millete ait değildir. Sümer'in yazısını Fenike alfabeye çevirmiş, Müslüman İbn-i Sina tıbbi aydınlatmış, Galileo ve Newton bunu mekaniğe, Watt ise sanayiye dönüştürmüştür. Tüm bu medeniyetlerin birikimi birbirinin omzuna basarak yükselmiş ve insanoğlunu doğanın acımasızlığından kurtarıp bugünkü refah, özgürlük ve teknoloji düzeyine çıkaran kopmaz bir "insanlık köprüsü" oluşturmuştur.

```
.header-logos { display: flex; align-items: center; gap: 10px; } .header-logos img:nth-child(1) { height: 65px; object-fit: contain; }
.header-logos img:nth-child(2) { height: 30px; object-fit: contain; } .header-text { text-align: right; } .header h1 { font-family:
'Kalam', cursive; font-size: 24px; color: #1e3799; margin: 0; } .header h2 { font-size: 16px; color: #e55039; margin: 2px 0 0 0; }
.kazanım-basligi { font-family: 'Kalam', cursive; font-size: 20px; color: #fff; background: #27ae60; padding: 5px 15px; border-
radius: 5px; display: inline-block; margin-top: 15px; margin-bottom: 15px; position: relative; z-index: 2; } .bg-mavi { background:
#2980b9; } .bg-turuncu { background: #d35400; } .soru { margin-bottom: 12px; position: relative; z-index: 2; font-size: 17px; }
.soru strong { color: #0652DD; } .bosluk { border-bottom: 2px dashed #a4b0be; display: block; height: 22px; width: 98%; margin-
top: 2px; margin-bottom: 10px; } .polaroid { background: #fff; padding: 8px 8px 15px 8px; box-shadow: 2px 4px 8px
rgba(0,0,0,0.15); max-width: 200px; margin: 10px 0 10px 15px; transform: rotate(-2deg); border: 1px solid #eee; position:
relative; z-index: 2; text-align: center; font-size: 13px; color: #7f8c8d; float: right; } .polaroid img { width: 100%; height: auto;
object-fit: cover; } .cevap-kutusu { background-color: #ffdf0; border: 2px dashed #f39c12; padding: 15px; border-radius: 8px;
margin-top: 20px; margin-bottom: 20px; position: relative; z-index: 2; font-family: 'Nunito', sans-serif; font-size: 14px; }
.cevap-baslik { font-family: 'Kalam', cursive; color: #d35400; font-size: 20px; margin-top: 0; margin-bottom: 10px; text-align:
center; border-bottom: 1px solid #f39c12; padding-bottom: 5px; } .cevap-listesi { display: grid; grid-template-columns: repeat(2,
1fr); gap: 8px; } .cevap-item { color: #c0392b; } .cevap-item b { color: #2c3e50; } .yeni-sayfa { margin-top: 40px; padding-top:
20px; border-top: 2px dashed #bdc3c7; position: relative; z-index: 2; } .clear { clear: both; } /* REKLAM SAYFASI */ .reklam-
sayfasi { margin-top: 40px; font-family: 'Nunito', sans-serif; position: relative; z-index: 2; page-break-before: always; } .reklam-
kutusu { background: #fff; padding: 30px; border-radius: 12px; text-align: center; border-top: 5px solid #2980b9; box-shadow: 0
5px 20px rgba(0,0,0,0.1); } .reklam-baslik { font-family: 'Kalam', cursive; font-size: 28px; color: #C0392B; margin-bottom: 10px;
} .kitap-grid { display: flex; justify-content: center; gap: 15px; margin: 20px 0; } .kitap-kart { flex: 1; background: #F8FAFC;
border: 1px solid #E2E8F0; border-radius: 8px; padding: 15px; max-width: 32%; } .kitap-gorsel img { width: 110px; height: 160px;
object-fit: contain; margin-bottom: 10px; } .kitap-baslik { color: #2980b9; font-family: 'Kalam', cursive; font-size: 18px; margin-
bottom: 8px; } .kitap-liste { list-style: none; padding: 0; margin: 0; text-align: left; font-size: 12.5px; } .kitap-liste li { padding-
left: 18px; margin-bottom: 4px; position: relative; } .kitap-liste li::before { content: '✓'; position: absolute; left: 0; top: 0; font-
size: 10px; } .cta-button { display: inline-block; background: #C0392B; color: #fff; text-decoration: none; padding: 10px 25px;
border-radius: 30px; font-weight: bold; margin-top: 10px; } @media print { @page { margin: 0.8cm; size: A4 portrait; } body {
background: none; padding: 0; font-size: 12pt; -webkit-print-color-adjust: exact !important; print-color-adjust: exact
!important; } .defter-sayfasi { box-shadow: none; padding: 0 10px 0 35px; width: 100%; border: none; background-image: none; }
.defter-sayfasi::before { left: 15px; } .yeni-sayfa { page-break-before: always; border: none; margin-top: 0; padding-top: 0; }
.soru { page-break-inside: avoid; margin-bottom: 10px; } .bosluk { height: 20px; } .cevap-kutusu { page-break-inside: avoid; }
.reklam-sayfasi { page-break-before: always !important; } .polaroid { display: none; } /* Yazdırırken yer kaplamaması için
görseller gizlenir */ }
```


Bölüm 1: Nüfus, G   ve Yerleşme (20 Soru)

1. İnsanların bir yere yerleşmesini etkileyen "iklim, yeryüzü şekilleri ve su kaynakları" gibi faktörlere genel olarak ne ad verilir?

2. Nüfus dağılı ını etkileyen "sanayi, tarım, ulaşım ve madencilik" gibi insan elinin değdiği faktörlere ne ad verilir?

3. Ülkemizde sanayinin, ticaretin ve ulaşımın en çok geliştiği, dolayısıyla nüfusun en yoğun olduğu coğrafi bölgemiz hangisidir?

4. Türkiye'de Doğu Anadolu Bölgesi'nde nüfusun çok seyrek olmasının en temel doğal nedeni nedir?

5. İnsanların ekonomik, sosyal veya siyasi nedenlerle yaşadıkları yeri kalıcı veya geçici olarak değiştirmelerine ne ad verilir?

6. İyi eğitim almış, yetenekli ve uzman kişilerin (doktor, mühendis vb.) daha iyi imkanlar için başka ülkelere gitmesine ne ad verilir?

7. Savaş veya antlaşmalar sonucunda iki devletin karşılıklı olarak vatandaşlarını yer değiştirmesi olayına ne g   denir?

8.  şsizlik, savaş, doğal afetler veya eğitim yetersizliği gibi insanların göç etmesine neden olan olumsuz faktörlere ne tür nedenler denir?

9. Şehirlerdeki i  imkanları, yüksek yaşam standartları, iyi eğitim ve sağlık koşulları gibi insanları cezbeden faktörlere ne denir?

10. Köyden kente yapılan yoğun göçler sonucunda büyük şehirlerin etrafında plansız ve kaçak yapıların oluşmasına ne ad verilir?

11. Devletin çarpık kentleşmeyi ve gecekondulaşmayı önlemek, şehirleri modern ve depreme dayanıklı hale getirmek için başlattığı projelere ne ad verilir?

12. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 23. maddesi vatandaşlara hangi iki temel özgürlüğü (hürriyeti) tanımıştır?

13. Devlet, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi sağlamak, suç işlenmesini önlemek ve kamu mallarını (ormanları) korumak için hangi hakkımızı kısıtlayabilir?

14. Hakkında adli bir ceza soruşturması bulunan kişilerin yurtdışına veya başka bir şehre gitmesini önlemek için devlet hangi hakkı kısıtlar?

15. Ebola, Covid-19 gibi bulaşıcı ve ölümcül hastalıkların yayıldığı bölgelere giriş-çıkışların yasaklanmasına ne ad verilir?

16. Anayasamıza göre hiçbir Türk vatandaşı işlediği suç ne olursa olsun kesinlikle hangi uygulamaya maruz bırakılamaz ve ülkeden kovulamaz?

17. Bir vatandaşın yurt dışına çıkma özgürlüğü sadece hangi durum sonucunda bir hâkim kararıyla engellenebilir?

18. Hızlı göç alan büyük şehirlerde aşırı betonlaşma, fabrika bacaları ve egzoz gazları nedeniyle şehir merkezlerinin kırsala göre çok daha sıcak olmasına ne ad verilir?

19. Türkiye'de nüfus sayımlarını yapan ve nüfusla ilgili istatistikleri açıklayan resmi devlet kurumunun (kısaltmasıyla) adı nedir?

20. Geçmişte nüfus sayımları eve memur gelerek (sokağa çıkma yasağıyla) yapılırken günümüzde ikametgaha dayalı olarak dijital sistem üzerinden yapılmaktadır. Bu yeni sisteme ne ad verilir?

Bölüm 2: Bilim, Teknoloji ve Toplum (40 Soru)

21. MÖ 3200 yıllarında Mezopotamya'da icat edilerek insanlığın bilgi birikimini korumasını sağlayan ve "Tarih Çağları"nı başlatan gelişme nedir?

22. Tarihte yazıyı (çivi yazısını) ilk kez icat eden Mezopotamya medeniyeti hangisidir?

23. Sümerler yazıyı hangi zorunlu ihtiyaçtan (neyin muhasebesini ve kaydını tutmak için) icat etmişlerdir?

24. İlk Çağ'da Mısırlıların resimleri simgeleştirerek oluşturdukları "resim yazısı" türüne ne ad verilir?

25. Mısırlıların Nil Nehri kıyısında yetişen bir bitkinin liflerinden elde ettikleri ilk kâğıt türünün adı nedir?

26. Bergama Krallığı'nın, Mısır'ın ambargosu üzerine koyun ve keçi derisini işleyerek icat ettiği sağlam kâğıt türü nedir?

27. Yazıyı semboller olmaktan çıkarıp sesleri harflere dönüştürerek günümüzdeki modern alfabelerin temelini atan ilk Çağ medeniyeti hangisidir?

28. Tarihte bilinen ilk ve en büyük kütüphane olan "Ninova Kütüphanesi"ni hangi Mezopotamya uygarlığı kurmuştur?

29. Ağaç kabuklarını ve bitki liflerini hamur haline getirerek günümüzde kullandığımız "modern selüloz kâğıdı" icat eden medeniyet hangisidir?

30. 1440 yılında kitapların elde yazılmasına son veren, hareketli harflerle "modern matbaa"yı icat eden Alman mucit kimdir?

31. 1945'te ABD'de üretilen, 30 ton ağırlığında olan ve bir odayı kaplayan dünyanın ilk genel amaçlı dijital bilgisayarının adı nedir?

32. Günümüzde milyarlarca bilgisayar birbirine bağlayan "Genel Ağ"ın (internetin) temelini atan ilk askeri iletişim projesinin adı nedir?

33. Verilerin fiziksel cihazlar (CD, USB) yerine internet üzerindeki sanal sunucularda depolanmasına olanak tanıyan güncel depolama teknolojisi nedir?

34. Büyük Selçuklu Devleti veziri Nizamülmülk tarafından Bağdat'ta kurulan ve İslam tarihinin ilk üniversitesi kabul edilen kurum hangisidir?

35. Abbasi Halifesi Memun tarafından kurulan, devasa kütüphanesi ve çeviri odalarıyla bilimin merkezi olan "Bilgelik Evi"nin Arapça adı nedir?

36. İspanya'da kurulan ve sahip olduğu kütüphaneler sayesinde Avrupa'ya bilim ışığını taşıyarak Rönesans'a zemin hazırlayan İslam devleti hangisidir?

37. Bilim ve kültürdeki olağanüstü gelişmişliğinden dolayı "İslamiyetin Kubbesi" unvanını alan Orta Asya şehri neresidir?

38. Matematiğe "0" (sıfır) rakamını kazandıran, cebir bilimini kuran ve bilgisayar diline "Algoritma" kelimesini veren bilgin kimdir?

39. Tıbbın Hükümdarı (Avicenna) olarak bilinen, El-Kanun Fi't-Tıb eseri Avrupa'da 600 yıl okutulan ünlü hekim kimdir?

40. Sibernetik (mekanik ve kontrol) biliminin kurucusu olan, filli su saatleri ve robotlar tasarlayan mühendis deha kimdir?

41. Uluğ Bey'in öğrencisi olup Fatih'in davetiyle İstanbul'a gelen, Ay haritası çıkardığı için NASA'nın Ay'da bir kratere ismini verdiği gök bilimci kimdir?

42. Sosyoloji (toplum bilimi) ve bilimsel tarihçiliğin kurucusu olan, "Mukaddime" adlı dev eserin yazarı bilgin kimdir?

43. Gazneli Mahmut'un sarayında yetişen ve sultanın "Sarayımın en değerli hazinesi" dediği, dünyanın çapını gerçeğe çok yakın hesaplayan astronom kimdir?

44. Yer çekimi kuvvetini Newton'dan çok önce savunan ve "Hikmet Terazisi" adını verdiği hassas aletle madenlerin saflığını ölçen bilgin kimdir?

45. "Kitab-ı Bahriye"yi yazan ve ceylan derisi üzerine 1513 yılında Amerika kıtasını da içeren ilk detaylı Dünya Haritasını çizen denizcimiz kimdir?

46. "Cihannüma" adlı eseriyle tanınan, Doğu ile Batı'nın coğrafya bilgisini sentezleyen Osmanlı bilim insanı kimdir?

47. Orta Çağ'da Avrupa'da kilisenin dogmalarına dayanan, deneyi yasaklayan ve bilimi donduran baskıcı düşünce sistemine ne ad verilir?

48. Matbaanın icadıyla kitapların ucuzlaması, İncil'in herkes tarafından okunarak kilisenin yalanlarının ortaya çıkması Avrupa'da hangi dönemi (uyanışı) başlatmıştır?

49. Deniz yoluyla hep batıya giderek başladığı noktaya dönen ve böylece Dünya'nın yuvarlak olduğunu pratik olarak ispatlayan denizciler (ikilisi) kimlerdir?

50. Kilisenin "Dünya evrenin merkezindedir" yalanına karşı, Güneş merkezli evren teorisini ortaya atan Polonyalı astronom kimdir?

51. Kendi yaptığı teleskopla Dünya'nın döndüğünü ispatladığı için Engizisyon Mahkemesi'nde ölüme mahkum edilen İtalyan bilim insanı kimdir?

52. "Kütle Çekim Kanunu"nu formülleştiren klasik fiziğin ve mekanik bilimin kurucusu olan İngiliz dâhi kimdir?

53. İlk Çağ'da Ege kıyılarında kurulan İyonya'da Thales, Hipokrat, Pisagor gibi bilim insanlarının yetişmesini sağlayan temel ortam/şart neydi?

54. 1789'da gerçekleşen; özgürlük, eşitlik, adalet kavramlarını tüm dünyaya yayarak insan haklarını ve bilimsel hürriyeti geliştiren olay nedir?

55. II. Dünya Savaşı'ndan sonra 1948'de Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen ve "Herkesin düşünce özgürlüğü vardır" diyen uluslararası belge nedir?

56. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası Madde 25'e göre devlet tarafından güvence altına alınan ve kimsenin fikirleri yüzünden kınanamayacağını belirten hürriyet hangisidir?

57. Vatandaşların düşündüklerini söz, yazı veya resim yoluyla tek başına ya da toplu olarak serbestçe anlatabilmesine anayasada ne ad verilir?

58. Anayasamızın 27. maddesinde yer alan "Herkes serbestçe öğrenme, öğretme ve araştırma yapma hakkına sahiptir" ilkesi hangi hürriyeti ifade eder?

59. Orta Çağ'da evren hakkındaki fikirlerinden vazgeçmediği için Engizisyon Mahkemesi tarafından diri diri yakılan İtalyan filozof kimdir?

60. Bilim ve sanat hürriyetine verdiği önemi göstermek için "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir, fendir." sözünü söyleyen liderimiz kimdir?

Bölüm 3: Ekonomi, Toprak ve Sosyal Hayat (40 Soru)

61. İnsanların avcılık-toplayıcılıktan yerleşik hayata geçtiği ve tarımın başladığına dair ilk izlerin (buğday kalıntıları) bulunduğu Diyarbakır'daki ören yeri neresidir?

62. "Tarlayı işlemezsen, komşun kadar vergi verirsın" kuralıyla tarihte toprağın boş bırakılmasını yasaklayan ilk Çağ kralı kimdir?

63. Tarımı korumak için "Saban kıranın veya öküz kesenin cezası ölümdür" şeklinde çok sert kanunlar çıkaran Anadolu medeniyeti hangisidir?

64. Orta Çağ Avrupa'sında, toprakların ve üzerinde yaşayan halkın (serf) "Senyör/Derebeyi" adı verilen soylulara ait olduğu eşitsiz sisteme ne ad verilir?

65. Büyük Selçuklu Devleti'nde toprağın devlete ait olduğu, kullanım hakkının komutanlara verildiği ve asker yetiştirilen sisteme ne ad verilir?

66. Osmanlı Devleti'nde toprakların işlenmesi karşılığında asker yetiştirilen, ekonomiyi ve orduyu ayakta tutan muazzam sisteme ne ad verilir?

67. Osmanlı'da Dirlik (Tımar) sisteminde toprağın satılamamasının ve devredilememesinin sebebi mülkiyetinin kime ait olmasıdır?

68. Tımar sisteminde köylünün en büyük görevi ve sorumluluğu neydi?

69. Tımarlı Sipahinin, köylüden topladığı verginin bir kısmıyla padişahın hazinesinden tek kuruş çıkmadan yetiştirdiği atlı askerlere ne ad verilir?

70. Üretimde sürekliliği sağlamak için, toprağını hiçbir mazeret göstermeden 3 yıl üst üste ekmeyen köylüden devletin aldığı ceza vergisinin adı nedir?

71. Devletin Çiftbozan (Bozan) vergisini koymasındaki asıl/ekonomik amaç nedir?

72. Osmanlı'da Dirlik toprakları gelirine göre 3'e ayrılırdı. Padişah ve vezirlere verilen geliri 100.000 akçeden fazla olan en büyük toprağa ne denir?

73. Cumhuriyet ilan edildikten sonra (1925), Atatürk'ün köylünün üzerindeki ağır yükü almak ve tarımı canlandırmak için kaldırdığı vergi hangisidir?

74. Osmanlı'da Memleket Sandıkları olarak kurulan, Cumhuriyet döneminde çiftçiye ucuz kredi sağlamak amacıyla güçlendirilen banka hangisidir?

75. Günümüzde su israfını önlemek için, toprağın tam olarak ihtiyacı olan suyu sensörler aracılığıyla veren tarım teknolojisine ne ad verilir?

76. Üreticilerin seralara hiç gitmeden bitkilerin ısı ve nem ayarını akıllı telefonlardan kontrol etmesini sağlayan sisteme ne ad verilir?

77. İngiltere'de başlayan, el tezgahlarının ve kas gücünün yerini büyük fabrikaların ve makine gücünün aldığı büyük devrime ne ad verilir?

78. Sanayi İnkılabı'nın başlamasına neden olan "Buhar Makinesi"ni dokuma tezgahlarına uyarlayan İskoç mühendis kimdir?

79. Sanayi İnkılabı ilk olarak hangi ülkede ve hangi üretim sektöründe (alanında) başlamıştır?

80. Fabrikaların açılmasıyla köyden kente büyük göçlerin yaşanması ve "İşçi Sınıfı"nın ortaya çıkması, Sanayi İnkılabı'nın ne tür (hangi alanda) bir sonucudur?

81. Fabrikalarda zor şartlarda ve düşük ücretlerle çalışan işçilerin, haklarını patronlara karşı korumak amacıyla kurdukları birliklere ne ad verilir?

82. Fabrikalara ucuz hammadde bulmak ve fazla malları satacak pazar arayışına giren devletlerin, güçsüz ülkeleri işgal etmesiyle başlayan ve I. Dünya Savaşı'nı çıkaran yarışın adı nedir?

83. Buhar gücünün sadece fabrikalarda değil, ulaşım sektöründe de kullanıldığının en büyük iki kanıtı (icat edilen araçlar) nelerdir?

84. Bir topluluğu oluşturan bireylerin duygu, düşünce ve ortak çıkarlarda birbirlerine karşılıklı olarak sevgiyle bağlanmasına ne ad verilir?

85. Kişinin kendi davranışlarını veya kendi yetki alanına giren olayların sonuçlarını üstlenmesine ne ad verilir?

86. Osmanlı toplumunda "Veren elin alan eli görmemesi" prensibiyle kurulan, ihtiyaç sahibinin gece karanlığında sadece ihtiyacı kadarını aldığı zarafet sisteminin adı nedir?

87. Günümüzde devletten bağımsız olarak kurulan, eğitim/çevre/sağlık alanlarında gönüllülük esasıyla çalışan ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlara genel olarak ne ad verilir?

88. Sivil Toplum Kuruluşları (STK), projelerini gerçekleştirmek için ihtiyaç duydukları maddi gelirleri nereden (kimlerden) sağlarlar?

89. 1868'de kurulan, eski adı "Hilal-i Ahmer" olan, doğal afetlerde, savaşlarda çadır ve gıda yardımı yapan, kan bağışı toplayan en büyük kurumumuz hangisidir?

90. Eski adı "Hilal-i Ahdar" olan; tütün, alkol, uyuşturucu ve günümüzde de teknoloji bağımlılığı ile mücadele eden sivil toplum kuruluşu hangisidir?

91. "Türkiye Çöl Olmasın" sloganıyla ağaçlandırma projeleri yapan ve erozyonla mücadele eden doğa koruma vakfımız hangisidir?

92. 1895'te Sultan II. Abdülhamit tarafından kurulan, din/dil ayrımı yapmaksızın kimsesiz yaşlılara ve bakıma muhtaçlara kucak açan şefkat yuvası neresidir?

93. Kan kanseri (Lösemi) hastası çocukların tedavi masraflarını karşılayan ve onlara hastaneler ile köyler inşa eden sivil toplum kuruluşu hangisidir?

94. Doğum öncesinde veya sonrasında beyin felci geçiren (Serebral Palsi) engelli bireylerin sağlık ve eğitim hakları için mücadele eden STK hangisidir?

95. STK'ların toplumsal bir soruna dikkat çekmek (örneğin orman yangınlarını önlemek) için medyanın ve halkın dikkatini o yöne çekmesine ne oluşturmak denir?

96. Ülkemizde vakıf evlerinin bakımı, yoksullara gıda ve öğrencilere burs verilmesi gibi işlemleri yürüterek vakıfları denetleyen resmi devlet kurumu hangisidir?

97. 1863'te kurulan, günümüzde anne veya babası hayatta olmayan, maddi imkanları yetersiz zeki öğrencilere tam burslu yatılı eğitim veren "şefkat yuvası" okulun adı nedir?

98. 1893 yılında George Moore isimli mühendisin "buhar gücüyle" çalışarak yürüyebilen bir zırh şeklinde icat ettiği ilginç teknolojik üretim aracı nedir?

99. Günümüzde genel ağın (internetin) yaygınlaşmasıyla, mağazaya gitmeden dijital ortamda yapılan alışveriş sistemine (yeni ekonomi anlayışına) ne ad verilir?

100. Üretim teknolojilerindeki (sanayi/ulaşım) gelişmelerin doğaya ve insan sağlığına verdiği en büyük küresel zarar nedir?

1. Doğal Faktörler
2. Beşeri Faktörler
3. Marmara Bölgesi
4. Yükseltinin fazla olması (ve karasal sert iklim)
5. Göç
6. Beyin Göçü
7. Mübadele (Değişim) Göçü
8. İtici Nedenler
9. Çekici Nedenler
10. Gecekondulaşma (Çarpık kentleşme)
11. Kentsel Dönüşüm
12. Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğü
13. Yerleşme Hakkı / Hürriyeti
14. Seyahat Hakkı / Hürriyeti
15. Karantina
16. Sınır dışı edilemez
17. Ceza Soruşturması/Kovuşturması
18. Isı Adaları
19. TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu)
20. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS)
21. Çivi Yazısı (Yazının İcadı)
22. Sümerler
23. Zigguratlardaki tahıl (tarım ürünleri) kayıtlarını tutmak için
24. Hiyeroglif
25. Papirüs
26. Parşömen
27. Fenikeliler
28. Asurlular
29. Çinliler
30. Johannes Gutenberg
31. ENIAC
32. ARPANET
33. Bulut (Cloud) Teknolojisi
34. Nizamiye Medresesi
35. Beytül-Hikme (Bilgelik Evi)
36. Endülüs Emevi Devleti
37. Buhara

38. el-Harezmi

39. İbn-i Sîna

40. el-Cezerî

41. Ali Kuşçu

42. İbn-i Haldûn

43. el-Birûnî

44. el-Hâzinî

45. Piri Reis

46. Kâtip Çelebi

47. Skolastik Düşünce

48. Rönesans ve Reform

49. Macellan ve Del Kano

50. Nicolaus Copernicus (Kopernik)

51. Galileo Galilei

52. Isaac Newton

53. Özgür Düşünce Ortamı

54. Fransız İhtilali

55. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi

56. Düşünce ve Kanaat Hürriyeti

57. İfade (Düşünceyi Açıklama) Hürriyeti

58. Bilim ve Sanat Hürriyeti

59. Giordano Bruno

60. Mustafa Kemal Atatürk

61. Çayönü

62. Hammurabi

63. Frigler

64. Feodalite (Derebeylik)

65. İktâ Sistemi

66. Tımar Sistemi

67. Devlete (Miri arazi olması)

68. Toprağı sürekli olarak işlemek (ekmek)

69. Cebelü

70. Çiftbozan (Bozan) Vergisi

71. Tarımsal üretimde sürekliliği sağlamak

72. Has Topraklar

73. Aşar (Öşür) Vergisi

74. Ziraat Bankası

75. Akıllı Sulama Sistemleri
76. Sera Takip Sistemleri
77. Sanayi İnkılabı
78. James Watt
79. İngiltere'de / Tekstil (Dokuma) sektöründe
80. Sosyal Sonuç
81. İşçi Sendikaları
82. Sömürgecilik Yarışı
83. Buharlı Tren (Lokomotif) ve Buharlı Gemi
84. Dayanışma
85. Sorumluluk
86. Sadaka Taşları
87. Sivil Toplum Kuruluşu (STK)
88. Gönüllü bağışlar ve üye aidatları
89. Kızılay
90. Yeşilay
91. TEMA (Türkiye Erozyonla Mücadele vb. Vakfı)
92. Darülaceze
93. LÖSEV
94. SERÇEV
95. Kamuoyu oluşturmak
96. Vakıflar Genel Müdürlüğü
97. Darüşşafaka
98. Buharlı Robot (Buhar Adam)
99. E-ticaret
100. Çevre/Hava Kirliliği (ve Küresel Isınma)

5. Sınıf Sosyal Bilgiler SBD Kitapları

Sınavlarda %100 başarı garantisi sunan efsanevi serimizi hemen inceleyin!

Konu Anlatımlı Etkinlikli Temel Kitap

- ✓ ✓ LGS altyapısına uygun anlatım.
- ✓ ✓ Açık Uçlu Sınav Provaları
- ✓ ✓ %100 Video Çözümlü

36 Haftalık Süreç Fasikülleri

- ✓ ✓ MEB müfredatına tam uyumlu
- ✓ ✓ Haftalık konu kavrama testleri
- ✓ ✓ Öğretmenlere değerlendirme kolaylığı

Soru Bankası

- ✓ ✓ Yeni nesil, beceri temelli sorular.
- ✓ ✓ LGS tarzına geçiş provaları
- ✓ ✓ Tüm testler Video Çözümlü

KİTAPLARI İNCELEMELİK İÇİN TIKLAYIN

7. Sınıf Sosyal Bilgiler SBD Kitapları

Sen ezberlemedin, analitik düşündün ve mantığını kavradın! Gerçek başarı işte budur.

Konu Anlatımlı Etkinlikli Temel Kitap

- ✓ ✓ LGS altyapısına uygun şematik anlatım
- ✓ ✓ Yeni Nesil Açık Uçlu Sınav Provaları
- ✓ ✓ %100 Video Çözümlü

36 Haftalık Süreç Fasikülleri

- ✓ ✓ MEB müfredatına tam uyumlu
- ✓ ✓ Analitik konu kavrama testleri
- ✓ ✓ Haftalık ödevlendirme kolaylığı

Soru Bankası

- ✓ ✓ Yeni nesil, beceri ve yorum temelli
- ✓ ✓ Klasikten LGS mantığına geçiş
- ✓ ✓ Tüm testler Video Çözümlü

KİTAPLARI İNCELEMELİK İÇİN TIKLAYIN